

SLOVÉNEC,

listi
za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 glđ. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Naročila prejemaajo vse c. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 26. Listopada 1849.

Premišljevanje.

(Dalje.)

Tri so nar bolj imenitne in nar bolj očitne lastnosti tega čez vse visocigja in imenitniga bitja, pred katerim vsaki človek glavo vkloniti in vsaka stvar ponižati se mora, namreč: mogočnost, modrost in dobrota, kakor Barbieri piše.

Te tri lastnosti nar večkrat pred naše oči stopijo, in nar bolj očitajo veličastvo stvarnika nebes in zemlje. Mogočnost velikuje v višavi, v nižavi, v dolgosti in širokosti zemlje, morja in neba; velikuje v odevanju in razleganju gromenja, v zvenku treska, v požresnosti ognja in povodnji, v strahoti in šumenju hude ure, pri podrezanju in podertiji bogatih in mogočnih mest; velikuje v visokosti skal, v globočini breznov, v gošavi starih in temnih gojzdov, velikuje v orlu, ki se povzdigne čez visoke oblake; velikuje v tuljenju oroslona in družih derečih zverin; velikuje v plavanju veliciga kita, ki reže valove nepokojniga morja. Modrost se razsvitljuje v tolikih in mnogoterih naturah, v njih mogočnostih, v zoperstavljenju, v pokoju in počivanju. Modrost je, skozi katero vsako bitje obderži svoj kraj, in dopolni svoje dolžnosti, vsaka stvar ostane v svojim številu in teži in meri. Modrost je, ktera pomnoži potrebne in pokončá nepotrebne stvari, ktera veže vkupaj nebo in zemljo, višave in nižave, čase in prostore, podobe in materie vsiga bitja.

Modrost je tista, ktera iz slabiga stori cveteti in zeleneti dobro, iz hudobije dobrote, iz nevošljivosti prijaznost, iz jeze spravo, iz sovraštva prijaznost in ljubezin. Dobrota je, de se znajdejo dereče zverine v pušavah in gostih gojzdovih, de vsaka stvar služi v prid drugi, de ni pomanjkanja, de nas ne peče sonce, de nas no mori mraz in burja, de nas ne zaduši zrak, de poznamo škodljive zelenjave in sadja, dobrota stori, de nam vse podložnost skazuje, de vse nam pomaga, vse nam služi, vse nas razveseli; dobrota da človeku vse potrebno in ponavlja čudeže stvarjenja. Ah! ja, dobroto božjo vidimo, kamor oči obrnemo; jo vidimo v soncu, od koder nam pošlje svit in gorkoto, življenje in zdravje; jo vidimo v luni, od kodar ona razsvitli naše tamote in serce, in gleda naše počivanje, jo vidimo v kroženju šterletnih časov, v vsakim

kančku dežja, vsaki kapljici rose na travi zeleni, v vsim kar naše bitje živi, ohrani, krepeča in zdogljuje.

Vse nam pravi od božje dobrote, nam pravijo veseli tički z svojimi okroglimi in veselimi pesmicami, oni brez oranja, sejanja in žetve, dobijo potrebno obleko in živež; nam pravijo rože in cvetlice na polju, one brez predenja, šivanja in pletenja so lepsi oblecene, kakor Salomon v kraljevim plajšu; nam pokažejo morje, jezno in serdito se vzdigne, in polje in tolče na terde skale, in proti požreti rodovitno zemljo, ali božja dobrota mu je prepovedala to; nam pravijo meje in logi, njive in senožeti, travniki in polje. Vse nam razodeva dobroto velikiga mojstra višave. Še več! Čutimo jo v svojih persih, serce nam jo tolče, vest jo čuti, vsako dobro delo, vsaka prejeta dobrota, vsaka potreba nas opomina in spomni na njo.

Dobrota se poniža in pride k človeku, ga veseli in vabi, in kakor usmiljena mati ga objame in na svoje persi k svojimu sercu pritisne. Kako bi se človek prederznil, brez poznanja té dobrote, približati se k stvarniku in očetu; človek slab in bolehen na duši in na telesu, človek cveteč kakor roža, pa prah in pepel, človek, ki se zgubi, kakor prijetne in dopadljive sanje; kako bi on mislil na tistiga, kateri zemljo pogleda, in zemlja se trese, kateri hribe misli in se poderejo, kateri strelo pošlje, in ta gre; kateri zapove soncu, in očerni; kateri valove morja vzdigne ali celo morje ko bi trenil posuši?

Ta dobrota je bolj imenitna kakor de bi jo mogel človek prav zapopasti; je bolj dolga, kakor de bi jo mogel zmeriti; je bolj visoka kakor oblaki; je bolj velika, kakor de bi jo mogel dovolj častiti in hvaliti.

Bog odpusti grešnikom, pomaga potrebnim, preživi boge, ozdravi bolnike, reši jetnike, razveseli žalostne; človek pa pozabi vse svoje dolžnosti, vse svoje opravila, vse svoje djanja. Ako bi vsaki pritekel na pomoč potrebnimu, ako bi tolažil žalostniga, ako bi zdravil bolniga, ako bi rešil jetnika, ako bi nasitil lačniga, napojil žejniga, ako bi obiskal zapušeniga, oblekel naziga, prenočil popotnika, bi se vidila prava ljubezin med nami, in vsak bi dopolnil dolžnost, to dobroto častiti in hvaliti, kakor je vredna. Kdor pa tega ne stori v djanji, je nehvaležen, in ako bi ravno rekel, de dobro misli in želi, ostane vunder vera brez dobriga djanja mervta in prazna.

(Dalje sledi.)

Žiga baron Herberstein *).

(Konec.)

Nesrečno prebradenje Donave pri Budi v letu 1541 je bilo enako zgubljeni bitvi. Soliman si je privlastil celo zdoljno oger-

*) „Illirisches Blatt“ doslej se ni prinesel konca tega sestavka; sestaviti smo mogli tadaj konec iz družih pisem. Vred.

sko deželo in se je v Budi za 146 let vgnjezdil. Keršanske cerkve so bile v turske moše prenavarjene in s tem blagoslovam turške sirovosti je bil turški jarm skozi poldrugo stoletje ogerskim in bližnjim kristjanam na vrat naložen. Herberstein, ki se je že tolikrat umniga in modriga moža in diplomata skazal, je bil tudi k temu krotivcu svetá poslan. In tudi to poslanstvo je srečno opravil.

Nesreča domačije je na njegovim sercu kakor črna mora tičala; kot prav služabnik cesarja in domorodec se ni vstrasil nobene nevarnosti. Pa še druga žalost mu je življenje grenila.

Njegov prijatelj in stric, Viljelm Rogendorf, viksi vodja cesarske armade, je spoznal svojo okornost v vojskovodstvu, ker mu je visoka starost moč začela slabiti. Prosil je našiga Herbersteina, kralja prositi, mu poveljstvo odvzeti. Rad bi bil na nižji stopnji služil. Černe ure so prišle. Poskušnja, Budo prepasti, je bila nesrečna; Rogendorf je smert iskal in našel in z njim dva Herbersteina. Naš rojak je stariga, sicer srečniga vojskovodja, svojiga nesrečniga pa nespoznaniga prijatla v posebnim spisu zagovarjal. —

Med družimi naročili je imel tudi 1543 tudi to, hčer svojiga kraljevskiga gospoda Elizabeto, in deset let pozneje (1553) njeno sestro ko nevesti poljskimu kralju Žigu Avgustu II. peljati.

Razun vsih teh poslanstev je imel tudi v vsih straneh notranjiga vladarstva dovolj opraviti in pridobil je s svojim zaslužnjem svojimu rodu (1556) čast dedniga kamernika in dedniga nosaja na Koroškim. Moč ga je začela zapušati in v pokoj se je podal. Nevtrudeni starček je svoje pisanja zberal, ktere se v „Pistarii scripta rerum Poloniae in rerum Moscovitarum“ itd. najdejo. Njegovo potovanje na Rusovsko je bilo samo večkrat natisnjeno.

Osemdeset let star sivček je sklenil 1566 svoje življenje, brez de bi bil kaj otrok zapustil, svoje življenje in se je vlegel časten in s slavo venčan v grob. Štajarski nadvojvoda Dragutin mu je v cerkvi Sv. Mihaela na Dunaju spominj postavil, v kterim je Herbersteinovo ime še poznim zarodam ohranjeno. Bil je pa gotovo eden naroslavniših Avstrianov.

Izgleđ slabiga kmeta.

(Konec.)

Domú gredé so imeli moj oče vsaktere reči zastran obnašanja svojiga brata besedovati; nič se jim pa ni bolj enako storilo, kakor de je županstvo prevzel. Ta čast, so rekli, je zdaj gotovo poslednja roka, ktera bo mojimu bratu pogubljenje popolnoma pripravila. On ni za županstvo, županstvo pa za njega ne. Podložnik se ima veseliti, de zamore svojimu gospodu in svojim bližnjim služiti. Njegov gospod mu bodi po praviči pred vsimi ljub in drag, (tu moram pristaviti, de se ni kmalo kak podložnik našel, kteri bi bil gosposko bolj spoštoval, kakor so jo moč oče; jezerokrat so povedali svoje vsakdanje pregovore: „Boj se Bogá, časti kralja“

ali: „Bodite podložni vsim človeškim napravam za Gospoda volja, bodi si kralju kakor narvikšimu, ali glavarjem, vradnikam, kot poslancam od njega v maševanje nad hudodelci ali v pohvalo po-božnih poslanim“), in katero veselje je sladkejši, so rekli dalje, kakor svojim bližnjim koristen biti in ljudem svojiga stanu dobre dela delati? Ali moj brat ni nič za to; njegova umnost je majhna in kar je še dobriga na njem bilo, se je v hudobijah vtopilo; pre-nepriden in prederzen je in ne ume si razložiti, še menj pa po tem se ravnati, kar Salomonov pregovor veli: „Če sediš in ješ s kakim gospodam, glej, koga imaš pred sabo in nastavi si nož na gerlo, ako hočeš živ ostati“. Zdaj ima in iše družtva s svojimi vradniki (peomtarji); več si upa, kakor se mu spodobi, to ga bo nazadnje poderlo.

Tako se že rad opraviš svojiga poklica vmika, in tako obleže vse njegove opravila. Zakaj vsako priložnost prime, se jim odtegniti; njegovo hišno gospodarstvo gre rakovo pot, njegovi otroci so brez varha pri vsih hudih prigodljajih in zaidejo tako na mnogotere nevarne pota in bodo v svoji nodolžnosti od ošabnosti zapeljani poginili. On pa bo v škodo svojih sosedov blebetač in berič v sodni hiši, se v prepere in pravde zamotal in nazadnje ga bodo vsi zaničevali in zasmehovali, in — odstavljen se bo z ob-upanjem boril, kteriga pa ne bo nikoli premagal in tako bo v krat-kim brez rešenja v svojo časno in večno pogubljenje popolnoma se pogreznil. O, de bi saj ta pot ne bil nesrečin prerok za svojiga nesrečniga brata!

Ali pa veš tudi Štefan, so rekli dalje, kaj je bilo začetik vse nesreče mojiga brata in je še? Ta je njegova neprevdarjena ženitev. Moj brat je bil dobro izrejen, delaven mlad človek. Oče so mu prezgodaj umerli; nasvetovali so mu to njegovo pričejočo ženo, veliko, tako dobro zidano pohištvo mu je pred vsim dopadlo, hči, njegova žena je bila pohlevna, pridna in z vsim obdarovana, kar dopade. Samo njemu ni hotla nikakor dopasti, — zakaj de ne, ne vem. Včasih je kaj v obrazu, v obličju, v jeziku, v hoji itd., kar ni nič posebniga, pa vunder ne dopade vsacimu, kar nekterimu posebno dopade. Ker je pa na prigovarjanje družih na narpotreb-niši lastnosti gledal, je sklenil se z njo zaročiti, z upanjem, de bo njegova družba na nji zbrisala, kar mu ne dopade zdaj. To upanje se pa ni nikoli spolnilo, in iz tega je prišla nevolja, zaha-janje od hiše, studenje ali gnusenje, kadar je mogel zopet dam priti. „Nesreča je, pravi judovsk pregovor, če mož verha zvonikoviga vasi ne vidi rad in vesel, kadar dam gre“. Vse ženitve so nesrečne, če ženina in nevesta ne veže vroča ljubezin in če se ta ljubezin v prijateljstvo ne premeni. Uči se iz vsih napačnost te hiše, iz ktere zdaj greš, se enakih varovati; va-njo sim te poslal, de si se tudi iz napačnost družih kaj naučil. Tisti je narmodrejši, kte-riga napake družih razmodrijo in ne lastna škoda.

Kakor so moj oče žalostno svojimu bratu prerokovali, tako se je tudi, de bi se ne bilo, zgodilo. Pomanjkanje vsiga se je kmalo

oglasilo, iz tega je prišel vsakdanji prepér. Iz žalost je mati umerla. Štric je imel zalostne dni. Njegova sreča je še bila, de je kmalo potem umerl in njegova lepa kmetija je prišla tistim v vlast, kterim je bil dolžan.

Izgled dobriega kmeta.

Komaj štiri tedne sim bil domá in moj oče so me zapet v službo spravili. Sklep so storili, me kam dalječ od sebe v kako deželo v službo dati, ker je kmetija v posebno dobrim stanu. In v to mu je bil neki znanec pripomožen. V mladosti sta bila tovarša; gospodar lepiga posestva in premoženja je bil. Eniga samiga sina in eno hčer je imel. Sin ni bil za ženitev, toliko bolj pripravna je bila pa hči za možitev.

Ko sim od očeta slovo vzel, so mi dali med drugimi opominji tudi še tega le: Ne smeš misliti, de te zdaj brez uzroka in namena tako dalječ pošljem. Kakor mi svojo kmetijo obdelujemo in hišo oskerbljujemo, še ni ravno narboljši. Ni davno, kar sim bil pri starim znancu, h kterimu greš zdaj služit. Tam sim vse bolje našel. Pa v neklih dneh vse zapopasti, mi ni bilo mogoče. Moj namen s tabo je tadaj, de dve, tri leta v tej službi ostanesh in se v tem času naučiš, kako tam zidajo, živino redé in gospodarijo, in de mi te znanosti potem kakor imeniten zaklad (šac) sabo prineseš. Torej bodi marljiv, priden, svojimu gospodarju zvest; imej Boga pred očmi in v sereu, ne privoli v nikakoršen greh, delaj mi veselje in stori sam sebe enkrat srečniga. Bog te blagoslovi! Obiskal te bom redko ali pa nikoli; treba mi pa tudi ni tega. Ubogaj mojiga prijatla. Predobro ga poznam, kakor de bi sumno mislil od njega. Kar te on uči, ga poslušaj kakor očeta.

Tako sim šel in našel sim vse res, kakor so mi moj oče govorili. Imeli smo doma težko zemljo. Tu sim lahko našel, večdel pešeno. Domá smo imeli lahko živino, tukej je bila vsa prav težka in velika; mi smo sejali vedno enojno žito: rež, ječmen, grahor; tukaj so sejali te žita in prosó, pšenico, bob, in sadili so repo, krompir, vsaktero detelo. Doma smo imeli živinski gnoj in povodni blat; tukaj so gnojili z žganimi kostmi, z apnam, mavcam in s posebno napravljeno gnojnico. Z eno besedo, kmetovanje, ki sim se ga doslej naučil, je bilo preprosto. Tukaj pa je vse na vsako reč naravnano in vse bolj obširno. Šolo sim tukaj našel, v kteri sim na zadnjim mestu sedel. Moj gospodar je bil pri vsih delih prvi in sprednji. Vsiga svetá skup je bilo tri in šestdeset oralov njiv, štiri in dvajset oralov senožet, petdeset oralov gojzda. Pri tej kmetiji je bilo osem vožnjih vol, šest krav, šest triletnih, šest dveletnih, šest enoletnih goved in še šest prvič privezanih telet. Šest triletnih goved je bilo v pitanju; druga živina je bila vsa dobro rejena, dobro rašena, velika in težka, pa vsa deželjska. Vsako leto so bili štirji, narstariši šest in sedemletni voli pitani in s šesterimi pitanimi govedmi prodani. Kakor so te vsako leto teleta namestile, tako so bili na mestó šterih volov

drugi štiri in pet let stari zopet kupljeni. Živine ni bilo tadaj nikoli menj; pa tudi preveč je ni bilo nikoli; zakaj moj kmet je hotel dovolj kerme za njo, pa tudi debelo živino in mastniga gnoja imeti. Zavernel me je dostikrat na kmete, ki so nasprotno delali, pa tudi medlo in hromo živino imeli, kadar jim je v pomladi kerma pomanjkovalo in so prav pust gnoj imeli. Grajal je rejo živine v pomladi z medlo gojzdno travo, in skopo iskanje trave na njivah med žitami, kjer se je veliko škode zgodilo. Dekle so tako doma delo zamujale.

Od vsiga svojiga sveta je plačeval gruntni gosposki vsako leto, dokler ni bil gruntni davk odpravljen, blizo sto goldinarjev. Ko je bil pa gruntni davk odpravljen, se je rešil enkrat za vselej njega in tako je zdaj sam svoj gospod. Ta davk ni plačilo za blapce in dekleta razun družih stanovitnih iztroškov je gotovo od prodanih šestih goved dobil; dobiček, kteriga so mu volji in žita prinesli, je prištel od leta do leta k svojimu gotovimu premoženju v mošnjo. Vse je bilo dobro prerajntano in rajtingo je imel vedno po redu in pridnosti v čistim.

Zavoljo njegove rednosti v vsih rečeh ga je vsak čislal in ljubil, grajšini je bil zavoljo njegoviga urniga in natančniga plačevanja vselej ljub. Tudi gosposka je bolj obrajtala, kakor druge kmete in gospod fajmošter so ga očitno hvalili, njegova pridnost in rednost v vsih rečeh ste bile pa tudi te hvale vredne.

Nikoli ni prepéra iskal in varoval se je vsih priložnost k pravdanju. Prizadevam se, z vsakim v prijateljstvu živeti, je rekel; vsako pogodbo (glihinga), če je še tako suha, mi je ljubši, kakor mastna pravda, pri kateri vunder oba zgubita in le dohtarji in sodniki dobiček imajo. Če je moj nasprotnik pretermast, in reč, zavoljo ktere bi se imel pravdati, ni važna, jo rajši zgubim, kakor de bi se pravdal in več zadjal, kakor je reč vredna. Če je pa reč važna, jo prepustim sodniku in njegovi vesti; verh tega sim pa tudi še mož, ga resno prositi, brez ozera na mene po pravici soditi. Sodnikovi razsodbi se podveržem in malokadaj ali pa nikoli se ne pritožim čez njegovo razsodbo. Res je, de se ne manjka taci, kteri pravd išejo; mene pa tega Bog varuj! Kdor je že kaj pravd imel, zabrede kmalo spet v nove. Več taci ljudi sim vidil, kteri niso odjenjali, dokler so vse svoje premoženje zgubili in de so sami sebe v popolno revšino iz dežele izpravdali. Vse je le navada, in pravdanje je narhujši navada za kmeta med vsimi. Čas za delo in premoženje se trati.

Kakor je moj kmet pri vsih njegovih predstavljanih v dobrim kreditu stal, tako je bil tudi od vsih svojih bližnjih čislal in spoštovan; zakaj pomagal je vsakimu z besedo in z djanjem, v vsih rečeh je znal svetovati in spravil jih je v vsih razpertijah med njimi večdel na tihim. On je bil vir edinosti vsih. Zato je bila tudi vaš zmeraj v pokoju in vsa srenja je bila vedno srečna. V družih krajih ima srenja navadno zgubo, če je le en sam nepokojnež v nji, kteri je sreči vsih sovražin. Zakaj če sta le dva, trije, ki blagor

srenje hočejo in se mu zoperstavijo, se vunder zopet drugi najdejo, kateri ali nepokojnežu pomagajo ali se pa občnim posvetovanjem zoper njega odtegnejo. Tukaj je pa vse en mož in nepokojnež ne bo nikoli potuhe imel, pa tudi vesvoljniga blagra ne bo spodkopaval.

To vse stori ta edini mož, v katerim se vsi drugi zjedinijo, in ker je iz tako globociga čislanja do svojiga gospoda s vsim, kar ima gospodu vedno postreči pripravljen, se ni gospodu nič pred njim bati, ampak vse mu je od njega vselej upati. Zanihern, hudoben podložnik ne pride pri svojih bližnjih nikoli tako dalje, tisti pa, ki tako dalje pride, je gotovo vselej pošten. Tak mož tadaj je med podložniki sam čislanja vreden.

(Konec sledi.)

Slovstvine drobtinice.

* V gosp. Kleinmayerjevi založbi se natiskujejo shodni zgovori rajciga gosp. Albrehta, Novomeškiga prošta.

Zmes.

Vinska terta.

V dnevnu stvarjenja so se drevesa med sabo hvalile in slednje se je veselilo svojiga bitja.

„Mene je Gospod vsadil“, je rekla visoka cedra; „krepost in dišavo, moč in terdnost je v meni združil“. — „Johovova dobrotnost me je v blagoslov vsadila“, reče senčnata palma, „koristnost in lepoto je v meni sklenil“.

Zdaj se oglasi jablana: „Kakor zenin med mladenci stojim med drevesi v gojzdu“.

Govorila je pa mirta; „Kakor roža med ternjem, stojim jez med nizkim germovjem“.

Tako so se vse hvalile, oljka in figovo drevó, še clo jela in smreka ste svoje lastnosti povzdigovale. Edina vinska terta je molče v tla obrnjena. „Meni“, je rekla, „mende je vse odrčeno, deblo in veje, cvetje in sad; pa kakorsna sim, hočem vunder upati in čakati“.

Na tla je padla in njeno berstje se je jokalo. Pa ni dolgo čakala in plakala. Glej! pozemeljski bog, prijazni človek, stopi k nji. Vidil je slabo rastlino, na tla zgreznjeno, ki je pomoči čakala. Usmilil se je je in sklonivši jo je razpne ob svoji koči. Sapice so se zdaj z njenimi listi igrali; sončni žarki so omečili terde zelene jagode, pripravljajoči v njih okrepčejočo pijačo za človeka. Z obilnimi grozdi obložena se je terta kmalo k svojimu gospodu pripognila, in ta je pokusil sladki sok, in imenoval je terto svojo hvaležno ljubico. — Prevezetne drevesa so ji bile nevošljive; zakaj mnogo njih je bilo brez sadú; terta pa se je veselila polna hvalečnosti svoje majhne rasti in svoje stanovitne ponižnosti. Zato razveseljuje njeni sok še zdaj človeško srece, oživi upadeno srece in razjasni dušo žalostniga.

(Iz Herderja.)

Ubogi in bogatinc.

(Legenda.)

V starih časih, ko je ljubi Bog še sam na zemlji med ljudmi hodil, se je primerilo, da je bil eniga večera truden in da ga je noč prehitela, preden je mogel do kake hiše priti. Stale ste pa ob cesti pred njim dve hiši vsaka na eni strani ceste, ena lepa in velika, druga majhna siromaška. Velika je bila nekiga bogatinca, mala pa siromaka. Misli si je gospod Bog: „Bogatimu ne bom nadleže delal, pri njem bom poterkal“. Bogatine, slišati, da kdo na njegove vrata terka, odpre okno in vpraša ptujca, kaj de išc. Odgovori mu Gospod: „Prosim samo prenočiti me“. Bogatinc ogleda popotnika od nog do glave; ker je pa ljubi Bog prosto oblečen bil in ne tako, kakor kateri, ki ima veliko denarjev v žepu, je pomajal z glavo ter rekel: „Ne morem vas prenočiti, moji hrami so polni sadja in semena, in če bi hotel vsaciga prenočiti, ki na moje duri pokljuka, bi mogel sam beraško palico v roko vzeti“. Oberne so tadaj ljubi Bog in gre čez cesto k mali hiši in pokljuka. Komaj je poterkal, je odperl ubogi svoje vrata že in prosi popotnika v hišo stopiti in pri njem prenočiti. „Tamà je že“, mu reče, „in danas bi ne mogli dalje priti“.

To je ljubimu Bogu dopadlo in šel je v koč. Siromakova žena mu podà roko, ga pozdravi in reče, da nej le po domače stori in zadovoljin bo, da nimate veliko, pa to malo dasta iz serca rada. Potem pristavi krompirja k ognju, in ko se je kahal, je šla in kozo pomolzla, da so tudi mleka imeli. In ko je bila miza pogernjena, se je vsdil ljubi Bog k njima in je jedel. Dobro mu je dišala jed, zakaj dovoljni ljudje so bili pri mizi. Ko so odvečerjali in je bilo že čas spat iti, pokliče žena skrivaj moža ter reče: „Poslušaj me, ljubi mož, za naji bom novej slame prinesla, da se ubogi popotnik na najino posteljo vleže in izpočije. Celi dan je hodil, zdelan je“. „Od serca rad“, odgovori mož, „ponudil mu jo bom“. Gre tadaj k ljubimu Bogu in ga prosi, če bi mu prav bilo, se v njuno posteljo vleči in se prav izpočiti. Ljubi Bog pa ni hotel starčkama postelje prevzeti; ali nehala nista prositi, dokler ni storil, kakor sta prosila. Drugo jutro sta že pred dnevam vstala in sta napravila gostu zajetnico, kakor sta jo mogla. Ko je sonce skozi oknice zasijalo in je ljubi Bog vstal, je zopet z njima jedel in hotel potem dalje popotovati. Ko je med vratmi stal, je rekel: „Ker sta tako usmiljena in pobožna, si vošita tri reči; spolnil jih vama bom“. Siromak je rekel na to: „Kaj si čem družiga vošiti, kakor večno zveličanje in da sva, dokler živiva zdrava in svoj vsakdanji kruhek imava; tretje reči si ne vem vošiti“. Ljubi Bog reče: „Ali si nečeš nove hiše namesto stare vošiti?“. Rekel je mož de; če bi bilo mogoče, bi mu bilo to tudi všeč. Izpolnil je Gospod nja želje in premenil je nja staro hišo v lepo novo, in ko se je to zgodilo, ju je zapustil in šel svojo pot.

Založnik: *J. Giontini*. — Odgovorni vrednik: *Fr. Malavašič*.

Natiskar *J. Blasnik* v Ljubljani.